

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 21
QUYÊN THỨ 503
HỘI THỨ BA

Phẩm
XUNG NÊU CÔNG ĐỨC
Thứ 6 - 2

Bấy giờ, Thiên Đế Thích thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này bởi đâu nghiệm biết cõi nước Tam thiên đại thiên đây và mười phương vô biên thế giới khác có trời, rồng, dực-xoa, a-tổ-lạc thấy đi đến chỗ kia xem lễ đọc tụng Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, kia đã chép ra phụng trì, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, chấp tay quanh hữu vui mừng hộ niệm?

Phật bảo Thiên Đế thích rằng: Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này nếu thấy kinh điển Bát-nhã

Ba-la-mật-đa thăm sâu để ở chỗ nào có diệu quang minh, hoặc nghe chỗ kia có hương lạ thơm tho, hoặc lại nghe có âm nhạc rí rả. Phải biết bấy giờ có các thiên long thấy thần lực lớn oai đức xí thịnh đi đến chỗ ấy xem lễ đọc tụng **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** thăm sâu kia đã chép ra phụng trì, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, chấp tay quanh hữu vui mừng hộ niệm.

Lại nữa, **Kiều Thi Ca!** Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này tu hạnh sạch sẽ, sửa sang chỗ kia nghiêm đẹp, chăm lòng cúng dường **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** thăm sâu. Phải biết, bấy giờ có các thiên long thấy thần lực lớn oai đức xí thịnh đi đến chỗ ấy xem lễ đọc tụng **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** thăm sâu kia đã chép ra phụng trì, chấp tay quanh hữu, vui mừng hộ niệm.

Kiều Thi Ca! Tùy có các thiên long thấy đủ đại thần lực oai đức xí thịnh đi đến chỗ ấy. Trong đây có các ác quỷ tà thần kinh sợ lui tan, không dám ở lại. Do nhân duyên đây các thiện nam tử, thiện nữ nhân này tâm bèn rộng lớn khởi thắng giải thanh tịnh, sở tu nghiệp lành, bội tăng sáng suốt, với các việc ra làm đều không ngăn ngại.

Vì vậy nên **Kiều Thi Ca!** **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** thăm sâu tùy trụ chỗ nào, nên phải trừ bỏ phần uế

chung quanh, quét lau xoa trị, rảy rưới nước hương, trải bày bảo tòa mà an để đó. Đốt hương rải hoa, giăng treo màn lọng, bảo tràng, phan tua, chuông gió treo lẫn lộn nơi trong. Các ngọc quý đẹp, vàng bạc, đồ cổ, áo mặc, anh lạc, kỹ nhạc, đèn sáng, các thứ tạp văn vẽ trang nghiêm chỗ ấy. Nếu năng cúng dường kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, bèn có vô lượng các thiên long thấy đủ đại thần lực oai đức xí thịnh đi đến chỗ ấy xem lễ đọc tụng Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu kia đã chép ra phụng trì, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, chấp tay quanh hữu, vui mừng hộ niệm.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này nếu năng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, quyết định sẽ được thân tâm không mỗi, thân tâm an vui, thân tâm mềm mại, thân tâm nhẹ nhàng. Buộc tâm nơi Bát-nhã Ba-la-mật-đa, khi đêm ngủ nghỉ không các ác mộng, chỉ đắc thiện mộng. Nghĩa là thấy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thân chơn kim sắc, tướng hảo trang nghiêm, phóng quang minh lớn soi khắp tất cả, Thanh văn, Bồ-tát vây quanh trước sau, thân ở giữa chúng nghe Phật vì thuyết Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến pháp tương ưng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Lại nghe phân

biệt Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến nghĩa tương ưng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Hoặc trong mộng thấy cây Bồ-đề, lượng nó cao rộng, các báu trang nghiêm, có Bồ-tát Ma-ha-tát đến tới dưới cội, ngồi trên chân xếp bằng, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề quay xe diệu pháp độ chúng hữu tình.

Hoặc trong mộng thấy có vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức số chúng Đại Bồ-tát luận nghị quyết chọn nhiều thứ pháp, nghĩa là như thế thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, tu hạnh Bồ-tát, hàng phục quân ma, dứt thói phiền não, tới chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Hoặc lại trong mộng thấy mười phương cõi đều có vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức Đức Phật. Cũng nghe tiếng kia, là thế giới nào đó có Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nào đó, bao nhiêu trăm ngàn trăm ức muôn ức Bồ-tát Ma-ha-tát, Thanh văn đệ tử vây quanh cung kính, thuyết pháp như thế.

Hoặc lại trong mộng thấy mười phương cõi đều có vô lượng trăm ngàn, trăm ức, muôn ức Đức Phật vào Niết-bàn. Mỗi mỗi Phật kia sau vào Niết-bàn, đều có thí chủ vì cúng dường Thiết-lợi-la Phật nên dùng bảy thứ ngọc báu hạng tốt, đều khởi xây vô

lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức số đại Bảo tháp. Lại ở chỗ mỗi mỗi Bảo tháp đều đem vô lượng tràng hoa thượng diệu, hương bột, hương xoa tẩy, áo mặc, anh lạc, bảo tràng, phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, kỹ nhạc, đèn sáng trải vô lượng kiếp cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Kiều Thi Ca! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này thấy các tướng thiện mộng loại như thế, hoặc ngủ hoặc thức thân tâm an vui, các thiên thần thấy tăng thêm tinh khí khiến kia tự giác thân thể nhẹ nhàng. Do nhân duyên đây chẳng nhiều tham đắm uống ăn, thuốc chữa, áo mặc, đồ nằm, đôi bốn cúng dường nơi tâm nhẹ ít. Như thầy Du-già vào định thắng diệu, bởi sức định kia thấm nhuần thân tâm; từ định ra rồi, dù gặp thức ăn ngon khoái mà tâm coi nhẹ ít, đây cũng như vậy. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này do được cõi nước Tam thiên đại thiên đây và vô biên thế giới mười phương khác, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Thanh văn, Bồ-tát, thiên, long, dục-xoa, a-tổ-lạc thấy vị đủ đại thần lực thắng oai đức từ bi hộ niệm, đem diệu tinh khí thấm rót vào thân tâm, khiến kia chí dũng thân thể sung thịnh vậy.

Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân muốn được các thứ thắng lợi công đức hiện tại như thế, nên phát tâm Nhất thiết trí trí, đem vô sở

đắc làm phương tiện, đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu đây chăm lòng lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, thơ tả giải nói, khiến rộng lưu khắp.

Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân tuy đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu chẳng thể lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, rộng vì hữu tình tuyên nói lưu khắp, mà chỉ thơ tả, các báu nghiêm dôi, lại đem vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, cũng được các thứ thắng lợi công đức như trước đã nói. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này nằng rộng lợi vui vô lượng vô biên các hữu tình vậy.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đem tâm tương ưng Nhất thiết trí trí, dùng vô sở đắc làm phương tiện, đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu đây chăm lòng lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, thơ tả giải nói, khiến rộng lưu khắp. Lại mang các thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng mà vì cúng dường. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này chỗ được nhóm phước vô lượng vô biên, hơn hữu tình khác, trọn cả đời sống đem vô lượng

thứ thượng diệu uống ăn, áo mặc đồ nằm, thuốc chữa và những tư duyên khác cúng dường chư Phật, Bồ-tát và chúng Thanh văn tất cả thế giới mười phương. Cũng hơn mười phương Phật và đệ tử sau vào Niết-bàn, có kẻ vì cúng dường Thiết-lợi-la, nên dùng bảy thứ ngọc báu tốt khởi xây bảo tháp cao rộng nghiêm đẹp, lại đem vô lượng tràng hoa thiên diệu cho đến đèn sáng, trọn cả đời sống cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Vì có sao?

Kiều Thi Ca! Vì chư Phật và chúng Đệ tử mười phương đều nhân nhờ Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế mà được sanh trưởng vậy.

HỘI THỨ BA

Phẩm THIỆT-LỢI-LA PHẬT Thứ 7

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đê Thích rằng: **Kiều Thi Ca! Giả sử Thiệt-lợi-la Phật đầy rẫy châu Thiệm bộ đem làm một phần, có kẻ chép viết kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đem làm một phần, với hai phần đây người lấy phần nào?**

Thiên Đê Thích thưa: **Ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu. Sở dĩ vì sao? Tôi đối chỗ Thiệt-lợi-la Phật chẳng phải chẳng tin muốn cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Nhưng thân chư Phật và Thiệt-lợi-la đều nhân nhờ kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu mà sanh ra vậy; đều do công đức thế lực Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã huân tu vậy, nên mới được tất cả thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.**

Khi ấy, Xá-lợi-tử bảo Thiên Đê Thích rằng: **Kiều Thi Ca! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu không sắc, không thấy, không đối, nhất tướng, chỗ gọi vô tướng. Pháp vô tướng đã chẳng thể lấy, Người làm sao lấy được? Vì có sao? Kiều Thi Ca! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu không lấy không**

bỏ, không thêm không bớt, không nhóm không tan, không ích không tổn, không nhiễm không tịnh. Chẳng cùng pháp chư Phật, Bồ-tát, Độc giác, Thanh văn, chẳng bỏ pháp ngu phu, dị sanh; chẳng cùng vô vi giới, chẳng bỏ hữu vi giới; chẳng cùng các không, chẳng bỏ các có; chẳng cùng Ba-la-mật-đa cho đến nhất thiết tướng trí, chẳng bỏ pháp tất cả tạp nhiễm?

Bấy giờ, Thiên Đế Thích trả lời Xá-lợi-tử rằng: Như vậy, như vậy. Thật như đã nói. Bạch Đại đức! Nếu như thật biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu không sắc, không thấy, không đôi, nhất tướng, chỗ gọi vô tướng không lấy không bỏ, cho đến chẳng cùng nhất thiết tướng trí, chẳng bỏ pháp tất cả tạp nhiễm, đây là chơn lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, cũng chơn tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã, Tĩnh lự, Tĩnh tiến, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng tùy hai hạnh không hai tướng vậy.

Bấy giờ, Phật khen Thiên Đế Thích rằng: Hay thay, hay thay. Như người đã nói. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng tùy hai hạnh vì không hai tướng vậy.

Kiều Thi Ca! Các kẻ có muốn khiến Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa

có hai tướng, thời là muốn khiến chơn như cho đến bất tư nghì giới cũng có hai tướng. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa cùng chơn như cho đến bất tư nghì giới đều không hai, không hai phần vậy.

Khi ấy, Thiên Đế thích lại bạch Phật rằng: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy đều nên chí thành lễ bái quanh hữu, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Sở dĩ vì sao? Tất cả chúng Bồ-tát Ma-ha-tát đều đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bạch Thế Tôn! Như khi tôi ngồi trên tòa Thiên Đế trong điện Thiện Pháp tại cung trời Ba mươi ba, vì các thiên chúng tuyên nói Chánh pháp, có vô lượng các thiên tử thấy đi đến chỗ tôi nghe tôi thuyết pháp, xong cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, quanh hữu lễ lạy, chấp tay mà lui. Nếu khi tôi chẳng có ở pháp tòa kia, các thiên tử thấy cũng đến chỗ ấy, mặc dù chẳng thấy tôi như khi có tôi, cung kính cúng dường, đều nói lên rằng: “Chỗ đây là tòa Thiên Đế Thích vì các thiên tử thuyết pháp, chúng ta đều nên như có thiên chủ, cúng dường quanh hữu lễ lạy mà lui”.

Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, nếu có kẻ thơ tả thọ trì đọc tụng, rộng vì hữu tình tuyên nói lưu khắp. Phải biết chỗ ấy hằng có cõi đây và mười phương vô biên thế giới khác vô lượng vô số thiên, long, dục-xoa, a-tổ-lạc thấy đều đến nhóm hội, nếu khi không kể thuyết pháp, vì kính trọng pháp, nên cũng đổi chỗ này cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen lễ lạy mà lui. Vì có sao? Vì tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát, Độc giác, Thanh văn, tất cả hữu tình có bao đồ vui, đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà được có vậy. Thiết-lợi-la Phật cũng do công đức Bát-nhã Ba-la-mật-đa huân tu thọ cúng dường vậy.

Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu cùng các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát và sở chứng được Nhất thiết trí trí làm nhân làm duyên, làm chỗ nương dựa, làm năng dẫn phát. Vậy nên tôi nói giả sử Thiết-lợi-la Phật đầy rẫy châu Thiệm bộ đây đem làm một phần, có kẻ thơ tả kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu lại làm một phần, với hai phần đây, ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa là hơn.

Bạch Thế Tôn! Tôi nếu đổi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đây khi thọ trì đọc tụng, chính nhớ nghĩ, vì tâm hợp với pháp nên đều chẳng thấy có các tướng sợ hãi. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết.

Bởi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết, Tỉnh lự thấy năm Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí cũng vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết.

Bạch Thế Tôn! Nếu Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu hữu tướng hữu trạng hữu ngôn hữu thuyết chẳng phải vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết ấy, chẳng lẽ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết tất cả pháp vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình nói tất cả pháp vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết.

Bạch Thế Tôn! Bởi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết, chẳng phải hữu tướng trạng và hữu ngôn thuyết. Vậy nên Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết tất cả pháp vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình nói tất cả pháp vô tướng vô trạng vô ngôn vô thuyết.

Bạch Thế Tôn! Vậy nên kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đáng nhận tất cả thế gian trời người a-tổ-lạc thấy những vô lượng thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Bạch Thế Tôn! Nếu có kẻ dối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu đây chăm lòng lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, thơ tả giải nói, khiến rộng lưu khắp. Lại đem vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, quyết định chẳng còn đọa các ác thú, trong chốn biên địa hạ tiện chẳng tin Phật pháp, chẳng rời các bậc Thanh văn, Độc giác, chắc tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường thấy chư Phật hằng nghe Chánh pháp, chẳng lìa bạn lành, nghiêm tịnh cõi Phật, thành thực hữu tình. Từ một nước Phật đến một nước Phật, đem vô lượng thứ đồ cúng thượng diệu, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chư Phật Thế Tôn và chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Giả sử Thiết-lợi-la Phật đây rầy ba ngàn thế giới đem làm một phần, có kẻ thơ tả kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu làm một phần nữa. Với trong hai phần đây, ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu. Vì có sao?

Vì tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và Thiết-lợi-la Phật ba ngàn cõi đều từ Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà sanh ra vậy. Lại Thiết-lợi-la Phật ba ngàn cõi đều do công đức thế lực Bát-nhã Ba-la-mật-đa huân tu, nên được các trời, người, a-tổ-lạc

thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Bởi nhân duyên đây nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Thiết-lợi-la Phật, quyết định chẳng sanh các hiểm ác thú, thường sanh thiện thú hưởng các giàu vui, tùy tâm sở nguyện, nương nhờ pháp Tam thừa rốt ráo chứng được Tam thừa Niết-bàn.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân hoặc thấy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, hoặc thấy kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, hai công đức đây bình đẳng không khác. Vì có sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu cùng các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác bình đẳng không hai, không hai phần vậy.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Nếu có Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trụ ba phen chỉ dẫn, vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp, chỗ gọi Khế kinh cho đến Luận nghị. Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu thọ trì đọc tụng, rộng vì người nói, hai công đức đây bình đẳng không khác. Vì có sao? Nếu Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác kia hoặc ba phen chỉ dẫn, hoặc tuyên nói ra mười hai phần giáo đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà sanh ra vậy.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Nếu chư Phật Thế Tôn mười phương cõi như cát Căng-già trụ ba phen chỉ dẫn, vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp, chỗ gọi Khế kinh cho đến Luận nghị. Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đỗi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu thọ trì đọc tụng, rộng vì người nói. Hai công đức đây bình đẳng không khác. Vì có sao? Nếu chư Phật Thế Tôn mười phương cõi như cát Căng-già hoặc ba phen chỉ dẫn, hoặc tuyên nói ra mười hai phần giáo đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà sanh ra vậy.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đem vô lượng thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chư Phật Thế Tôn mười phương thế giới như cát Căng-già. Có các thiện nam tử, thiện nữ nhân biên chép phụng trì kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu. Lại đem các thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Hai công đức đây bình đẳng không khác. Vì có sao? Vì chư Phật Thế Tôn đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà sanh ra vậy.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đỗi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu chăm lòng lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu

học, suy nghĩ đúng lý, thơ tả giải nói, khiến rộng lưu khắp. Kia ở đời sau chẳng đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới, chẳng rơi bậc Thanh văn, Độc giác. Vì có sao? Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này quyết định sẽ trụ bậc Bất thối chuyển, xa lìa tất cả tai hoạn tật dịch, suy não, sợ hãi. Như người mắc nợ run sợ chủ nợ, liền bàn gán gửi phụng thờ nhà vua, dựa thế lực vua, được khỏi run sợ. Vua dụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa, kể mắc nợ người dụ các thiện nam tử, thiện nữ nhân nương cậy Bát-nhã Ba-la-mật-đa được lìa tất cả suy não sợ hãi.

Bạch Thế Tôn! Ví như có người nương dựa vua nên được nhiếp thọ, nên cũng được các người đời cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Thiết-lợi-la Phật cũng lại như thế, do được Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã huân tu nên được các trời người a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính, ngợi khen tôn trọng. Vua dụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Thiết-lợi-la Phật dụ kể dựa vua.

Bạch Thế Tôn! Chư Phật đã được Nhất thiết trí trí cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà được thành tựu. Vậy nên tôi nói: Giả sử Thiết-lợi-la Phật đầy rẫy cõi ba ngàn đây đem làm một phần, có kẻ chép kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu làm một phần nữa. Với trong hai phần đây, ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu. Vì có sao? Thiết-

lợi-la Phật bền hơn kim cương, đủ các màu sắc đã trang nghiêm thân với ba mươi hai tướng, tám mươi tùy hảo, Như Lai mười lục, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà được thành xong vậy. Bồ thí thấy năm Ba-la-mật-đa đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa được danh Đến bờ kia. Vì có sao? Nếu không có Bát-nhã Ba-la-mật-đa thí thấy chẳng thể đến bờ kia được vậy.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Nếu thế giới Tam thiên đại thiên đây hoặc thế giới khác, có bao vương đô, thành ấp, xóm làng. Trong ấy nếu có kẻ thọ trì đọc tụng, thơ tả giải nói, cúng dường cung kính Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, hữu tình chỗ ấy chẳng bị tất cả người phi người thấy làm não hại, chỉ ngoại trừ ác nghiệp quyết định là phải chịu, hữu tình trong ấy lần lữa tu học chánh hạnh Tam thừa, tùy kia sở nguyện cho đến chứng được Niết-bàn ba thừa.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu ở cõi ba ngàn làm nhiều ích lớn, đủ đại thần lực tùy ở chỗ nào thời là có Phật làm Phật sự lớn, chỗ gọi lợi vui tất cả hữu tình.

Bạch Thế Tôn! Ví như vô giá Đại bảo thần châu đủ vô lượng thứ oai đức thắng diệu tùy ở chỗ nào có thần châu đây, người phi người trọn không não hại.

Nếu có nam tử hoặc là nữ nhân bị quỷ bắt giữ, thân tâm khổ não, nếu có kẻ đem thần châu đây đưa xem, do oai lực của châu quỷ liền bỏ chạy. Có các bệnh nhiệt, hoặc phong, hoặc đàm, hoặc nhiệt phong đàm nhóm hợp làm bệnh, nếu có đeo thần châu đây nơi thân, các bệnh như thế không bệnh nào chẳng trừ lành. Châu đây ở tối năng làm soi sáng, thời nóng năng mát, thời lạnh năng ấm, tùy nơi chỗ nào có thần châu đây thời tiết điều hòa chẳng lạnh chẳng nóng.

Nếu địa phương nào có thần châu đây rắn độc bọ cạp thấy không dám núp ở. Nếu có nam tử hoặc là nữ nhân bị trúng phải độc đau đớn khó chịu, nếu có kẻ cầm thần châu cho xem, vì oai thế của châu nên độc liền tiêu diệt. Nếu các hữu tình thân bị bệnh hủi, mụn nhọt sưng, ghẻ dữ, mắt mù lòa thấy, bệnh mắt, bệnh tai, bệnh mũi, bệnh lưỡi, bệnh hầu, bệnh thân, bệnh các lông đốt, đeo thần châu đây các bệnh đều lành.

Nếu các ao hồ suối giếng thấy nước bị đục ứ, hoặc sắp khô khan, đem châu thả vào, nước liền đầy rẫy, thơm sạch lóng trong đủ tám công đức. Nếu đem các áo màu xanh vàng đỏ trắng hồng tía lục thêu dệt tạp sắc gói thần châu đây thả vào xuống nước, nước theo vẽ áo thành các thứ màu sắc. Vô giá Đại bảo thần châu như thế oai đức vô biên nói

chẳng thể hết được. Nếu đựng trong rương traps cũng khiến đồ kia đầy đủ trọn nên vô biên oai đức. Nếu rương traps trống không, do từng có đựng châu, thì đồ ấy vẫn được nhiều người mến trọng.

Cụ thợ Khánh Hỷ hỏi Thiên Đế Thích rằng: Thần châu như thế chỉ trời độc hữu hay người cũng có ư? Thiên Đế Thích nói: Trong người trên trời đều có châu này. Nếu ở trong người hình nhỏ mà nặng, nếu ở trên trời hình lớn mà nhẹ. Lại nữa, trong người tướng châu chẳng đầy đủ, châu ở trên trời tướng nó chu viên. Thần châu trên trời oai đức thù thắng vô lượng bội số hơn có ở người.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu cũng lại như thế, làm gốc các đức, năng diệt vô lượng pháp ác bất thiện, tùy ở chỗ nào khiến các hữu tình thân tâm khổ não thấy đều trừ diệt, người phi người thấy chẳng thể làm hại.

Bạch Thế Tôn! Đã nói vô giá Đại bảo thần châu chẳng những dụ cho Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, cũng dụ Như Lai Nhất thiết trí trí. Cũng dụ Tinh lự cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa. Cũng dụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng dụ bốn niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng dụ chơn như cho đến bất tư nghì giới. Cũng

dụ pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Cũng dụ nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng dụ tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng dụ vô lượng vô biên Phật pháp. Vì có sao? Công đức như thế đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa Đại thần chú vương dẫn hiển ra công đức sâu rộng vô lượng vô biên. Thiết-lợi-la Phật do các công đức đã huân tu, nên sau Phật Niết-bàn kham nhận tất cả thế gian trời người a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Thiết-lợi-la Phật là chỗ đồ nương rất viên mãn tối thắng thanh tịnh Bát-nhã, Tĩnh lự, Tĩnh tiến, An nhẫn, Tĩnh giới, Bồ thí Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến dứt hẳn phiền não tập khí nối nhau và vô lượng vô biên các Phật pháp khác, nên sau Phật Niết-bàn kham nhận tất cả thế gian trời người a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Thiết-lợi-la Phật là chỗ đồ nương rất viên mãn tối thắng thanh tịnh công đức trân bảo Ba-la-mật-đa vậy; là chỗ đồ nương rất viên mãn tối thắng thanh tịnh, không nhiễm không tịnh, không sanh không diệt, không vào không ra, không thêm không bớt, không đến không đi, không động không ngưng, không đây không kia Ba-la-mật-đa vậy; là chỗ đồ nương rất viên mãn tối thắng

thanh tịnh thật tánh các pháp Ba-la-mật-đa vậy, nên sau Phật Niết-bàn kham nhận tất cả thế gian trời người a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Vả thôi Thiết-lợi-la Phật cõi ba ngàn, giả sử Thiết-lợi-la Phật đầy rẫy mười phương cõi đều như cát Căng-già đem làm một phần; có kẻ thơ tả kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu làm một phần nữa. Vớ trong hai phần đây, ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu. Vì có sao? Vì tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và Thiết-lợi-la đều nhân Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà sanh ra vậy, đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã huân tu vậy, đều làm chỗ đồ nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên kham nhận tất cả thế gian trời người a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Thiết-lợi-la Phật, trên trời trong người hưởng các giàu vui không có cùng tận. Trong người chỗ gọi đại tộc Sát-đế-lợi cho đến đại tộc Cư sĩ. Trên trời chỗ gọi trời Bốn đại vương chúng cho đến trời Tha hóa tự tại. Tức do căn lành thù thắng như thế, đến thân rớt sau được hết ngấn mé khổ.

Bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẩm sâu chăm lòng lóng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, thơ tả giải nói, suy nghĩ đúng lý, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẩm sâu mau được viên mãn. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẩm sâu được viên mãn, nên lại khiến Tĩnh lự Ba-la-mật-đa cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa, và ba mươi bảy phần pháp Bồ-đề, cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng được viên mãn.

Do đây lại năng vượt các Thanh văn và bậc Độc giác, chứng vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, năng được Bồ-tát thần thông thù thắng. Cưỡi thần thông đây dạo các nước Phật, từ một cõi Phật đến một cõi Phật, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chư Phật Thế Tôn, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật. Phát nguyện thù thắng thọ các thứ thân, vì muốn nhiều ích các hữu tình nên hoặc làm Đại luân vương, hoặc làm Tiểu luân vương, hoặc làm Đại quốc vương, hoặc làm Tiểu quốc vương, hoặc làm Sát-đế-lợi, hoặc làm Bà-la-môn, hoặc làm Tỳ-sa-môn, hoặc làm Thiên Đế Thích, hoặc làm Phạm vương, hoặc làm các loại lợi ích an vui vô lượng hữu tình.

Vậy nên, bạch Thế Tôn! Tôi đối chỗ Thiết-lợi-la chư Phật chẳng phải chẳng tin muốn cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Nhưng đối kinh

điền Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chỗ được công đức rất nhiều hơn kia. Do nhân duyên đây, ý tôi thà lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu thời là tăng trưởng tất cả Phật pháp. Cũng là nhiếp thọ giàu vui tự tại thế gian xuất thế gian. Như vậy là đã cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Thiết-lợi-la Phật và các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói.

HỘI THỨ BA

Phẩm PHƯỚC TỰ

Thứ 8 - 1

Bấy giờ, Thiên Đê Thích thừa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân muốn được thường thấy pháp thân, sắc thân tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thế giới mười phương vô lượng vô số, phải đối kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẩm sâu, chăm lòng lắng nghe, thọ trì đọc tụng, tinh siêng tu học, suy nghĩ đúng lý, thơ tả giải nói, khiến rộng lưu khắp.

Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này đã được thường thấy pháp thân, sắc thân tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thế giới mười phương vô lượng vô số, lần nữa tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa khiến mau viên mãn. Bấy giờ, nên đem pháp tánh tu tập quán Phật tùy nhớ.

Bạch Thế Tôn! Tất cả pháp tánh lược có hai thứ: Một là hữu vi, hai là vô vi.

Vì sao gọi là pháp tánh hữu vi? Nghĩa là trí nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Hoặc trí bốn niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Hoặc trí pháp thiện phi thiện. Hoặc trí pháp hữu ký

vô ký. Hoặc trí pháp hữu lậu vô lậu. Hoặc trí pháp hữu vi vô vi. Hoặc trí pháp hữu tội vô tội. Hoặc trí pháp thế gian xuất thế gian. Hoặc trí pháp tạp nhiễm thanh tịnh. Các môn trí vô lượng như thế thấy đều gọi tên pháp tánh hữu vi.

Vì sao gọi là pháp tánh vô vi? Nghĩa là tất cả pháp vô sanh vô diệt, vô trụ vô dị, vô nhiễm vô tịnh, vô tăng vô giảm, vô tướng vô vi, vô tánh tự tánh. Như vậy gọi tên pháp tánh vô vi.

Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này nên đem hai thứ pháp tánh như thế đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tu tùy nhớ Phật.

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Kiều Thi Ca! Chư Phật quá khứ vị lai hiện tại, đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã chứng sẽ chứng hiện chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thanh văn đệ tử chư Phật quá khứ vị lai hiện tại đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã được sẽ được hiện được quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Độc giác quá khứ vị lai hiện tại đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa đã sẽ hiện chứng Độc giác Bồ-đề. Vì có sao?

Kiều Thi Ca! Trong tạng bí mật Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu rộng nói pháp tương ưng Tam thừa vậy. Nhưng đây đã nói đem vô sở đắc làm

phương tiện vậy, vô tánh vô tướng làm phương tiện vậy, vô sanh vô diệt làm phương tiện vậy, vô nhiễm vô tịnh làm phương tiện vậy, vô tạo vô tác làm phương tiện vậy, vô nhập vô xuất làm phương tiện vậy, vô tăng vô giảm làm phương tiện vậy, vô thủ vô xả làm phương tiện vậy. Đã nói như thế đều nương thế tục, chẳng nương thắng nghĩa. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu chẳng Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chẳng phải chẳng Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Chẳng bờ đây chẳng bờ kia, chẳng giữa dòng, chẳng đất liền, chẳng nước biển. Chẳng cao chẳng thấp. Chẳng bình đẳng chẳng phải chẳng bình đẳng. Chẳng có tướng chẳng không tướng. Chẳng thế gian chẳng xuất thế gian. Chẳng hữu lậu chẳng vô lậu. Chẳng hữu vi chẳng vô vi. Chẳng thiện chẳng phải chẳng thiện. Chẳng hữu ký chẳng vô ký. Chẳng quá khứ chẳng vị lai chẳng hiện tại.

Kiều Thi Ca! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu chẳng cùng pháp chư Phật, chẳng cùng pháp Bồ-tát, chẳng cùng pháp Độc giác, chẳng cùng pháp Thanh văn, cũng chẳng bỏ các pháp Di sanh.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu là đại Ba-la-mật-đa, là vô thượng Ba-la-mật-đa, là vô đẳng đẳng Ba-la-mật-đa. Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như thế, mặc dù biết tất cả

hữu tình tâm hành cảnh giới sai khác, mà chẳng đắc ngã, chẳng đắc hữu tình cho đến chẳng đắc tri giả kiến giả. Cũng chẳng đắc sắc thọ tướng hành thức, cho đến chẳng đắc sáu xúc làm duyên sanh ra các thọ. Cũng lại chẳng đắc Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Như vậy cho đến chẳng đắc mười tám pháp Phật bất cộng và vô lượng vô biên các Phật pháp khác. Vì có sao? Vì chẳng phải Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đối tất cả pháp nương hữu sở đắc mà hiện ra vậy. Sở dĩ vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đều vô tự tánh cũng bất khả đắc. Năng đắc sở đắc và hai chỗ nương tánh tướng đều không, bất khả đắc vậy.

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Kiền Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đem vô sở đắc mà làm phương tiện, đem dài tu học Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu hãy chẳng đắc Bồ-đề và Tát-đỏa, hưởng đắc Bồ-tát Ma-ha-tát? Đã chẳng đắc Bồ-tát Ma-ha-tát đâu đắc pháp Bồ-tát Ma-ha-tát? Pháp Bồ-tát Ma-ha-tát hãy chẳng đắc, hưởng đắc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì chỉ nên tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, hay cũng nên tu năm Ba-la-mật-đa kia ư?

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát đem vô sở đắc mà làm phương tiện, tu đủ sáu thứ Ba-la-mật-đa. Khi tu bố thí chẳng đắc bố thí, chẳng đắc kẻ thí, chẳng đắc kẻ nhận. Khi tu tịnh giới chẳng đắc tịnh giới, chẳng đắc kẻ trì giới, chẳng đắc kẻ phạm giới. Khi tu an nhẫn chẳng đắc an nhẫn, chẳng đắc kẻ an nhẫn, chẳng đắc kẻ hờn giận. Khi tu tinh tiến chẳng đắc tinh tiến, chẳng đắc kẻ tinh tiến, chẳng đắc kẻ lười biếng, chẳng đắc việc làm đáng nên tinh tiến, chẳng đắc năng làm hoặc thân hoặc tâm. Khi tu tĩnh lự chẳng đắc tĩnh lự, chẳng đắc kẻ tĩnh lự, chẳng đắc kẻ tán loạn. Khi tu bát-nhã chẳng đắc bát-nhã, chẳng đắc kẻ đủ diệu huệ, chẳng đắc kẻ đủ ác huệ, chẳng đắc bát-nhã, sở quán các pháp tánh tướng sai khác.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu làm sáng, làm dẫn, tu tập tất cả Ba-la-mật-đa không chỗ chấp trước, khiến mau viên mãn.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp đem vô sở đắc mà làm phương tiện, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu làm sáng làm dẫn, tuy quán các pháp mà không sở chấp, khiến sở tu tập mau được viên mãn. Nghĩa là vô sở đắc làm phương tiện, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu làm sáng làm

dẫn, tuy quán các uẩn, các xứ, các giới, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí mà không sở chấp. Do nhân duyên đây khiến sở tu tập mau được viên mãn.

Kiều Thi Ca! Như châu Thiệm bộ có những các cây nhánh tua cọng thân hoa lá quả hạt, tuy có nhiều thứ hình sắc chẳng đồng mà bóng mát cây trợn không sai khác, đủ công đức lớn chúng về nương dựa. Như vậy năm Ba-la-mật-đa trước tuy đều có khác, mà do Bát-nhã Ba-la-mật-đa nhiếp thọ hồi hướng Nhất thiết trí trí, đem vô sở đắc làm phương tiện nên các tướng sai khác đều bất khả đắc, đủ công đức lớn chúng về nương dựa.

Khi ấy, Thiên Đế Thích lại thưa Phật rằng: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu trợn nên công đức rộng lớn thù thắng, trợn nên công đức tất cả thù thắng, trợn nên công đức viên mãn thù thắng, trợn nên công đức vô lượng thù thắng, trợn nên công đức vô số thù thắng, trợn nên công đức vô biên thù thắng, trợn nên công đức vô đẳng thù thắng, trợn nên công đức vô tận thù thắng.

Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế các báu trang nghiêm, thọ trì đọc tụng, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, y như kinh đã nói, suy nghĩ đúng lý. Lại có các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả

Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, ban cho người thọ trì khiến rộng lưu khắp. Hai nhóm phước này nhóm nào nhiều hơn?

Bấy giờ, Phật bảo Thiên Đế Thích rằng: Ta hỏi lại người, cứ tùy ý đáp. Nếu có các thiện nam tử, thiện nữ nhân theo người thỉnh được Thiết-lợi-la Phật dựng dùng hòm báu, để chỗ cao hơn. Lại đem các thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Lại có các thiện nam tử, thiện nữ nhân theo người thỉnh được Thiết-lợi-la Phật phân thí cho người, chùng như hạt cải, khiến kia kính nhận, an để đúng pháp. Lại đem vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Nơi ý hiểu sao? Hai nhóm phước đây nhóm nào nhiều hơn?

Thiên Đế Thích thưa: Như tôi hiểu nghĩa Phật đã nói, hai nhóm phước này kẻ sau là hơn. Vì có sao? Vì các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đem lòng đại bi vì loại hữu tình nên đổi chỗ Thiết-lợi-la chư Phật cúng dường cung kính mà được độ thoát. Nên khi sắp vào Niết-bàn dùng sức Kim cương tam-ma-địa đập nát thân kim cương nhỏ như hạt cải; lại đem thần lực đại bi sâu rộng gia trì Thiết-lợi-la Phật như thế, khiến đổi Như Lai sau vào Niết-bàn có được một viên lượng bằng hạt cải,

cúng dường cung kính được phước vô biên, ở trong trời người hưởng nhiều vui hơn hết, cho đến rốt sau được hết ngăn mé khổ. Nên kể cho người phước ấy phải hơn.

Bấy giờ, Phật khen Thiên Đế Thích rằng: Hay thay, hay thay! Như người đã nói. Kiều Thi Ca! Đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu hoặc tự thọ trì cúng dường cung kính, hoặc chuyển cho người khiến rộng lưu khắp, hai nhóm phước đây kể sau là nhiều. Vì có sao? Bởi kể cho người năng khiến vô lượng vô số hữu tình được lợi vui vậy.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Nếu có kẻ đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đây đã thuyết nghĩa thú, như thật vì người phân biệt giải nói khiến được hiểu chính, chỗ được nhóm phước càng hơn công đức cho người lưu khắp nhiều trăm ngàn bội. Kính Pháp sư đây phải như kính Phật, cũng như phụng thờ kẻ bậc Phạm hạnh. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu tức là chư Phật, chư Phật tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu chẳng khác chư Phật, chư Phật chẳng khác Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu. Vì có sao? Chư Phật ba đời đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kẻ bậc Phạm hạnh phải biết tức là Bồ-tát Ma-ha-tát trụ bậc Bất thối chuyển. Bồ-tát Ma-ha-tát này cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Kẻ chũng tánh Thanh văn cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học, được quả A-la-hán. Kẻ chũng tánh Độc giác cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học được Độc giác Bồ-đề. Kẻ chũng tánh Bồ-tát cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học, vượt các bậc Thanh văn, Độc giác, chứng vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, lần lữa tu hành các hạnh Bồ-tát mới được trụ bậc Bất thối chuyển.

Vì vậy nên Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân muốn đem vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen vị Phật hiện tại, phải chép kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, đem vô lượng tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen.

Kiều Thi Ca! Ta quán nghĩa đây, khi sơ được Vô thượng Chánh đẳng giác, khởi suy nghĩ này: Ta nương ai trụ? Ai kham thọ Ta cúng dường cung kính? Khi khởi nghĩ này đều chẳng có chư thiên ma phạm, người phi người ngang hàng với Ta huống là có hơn! Lại tự suy nghĩ: Ta nương pháp đây đã

chúng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Pháp đây rất sâu thẳm, vắng lặng nhiệm mầu, Ta nên nương lại pháp đây mà trụ, cúng dường cung kính, nghĩa là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu.

Kiều Thi Ca! Ta đã thành Phật còn phải nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa cúng dường cung kính, huông các thiện nam tử, thiện nữ nhân muốn cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chẳng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu đây tinh siêng tu học, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen ư? Vì có sao? Kiều Thi Ca! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu năng sanh chúng Bồ-tát Ma-ha-tát. Từ chúng Bồ-tát Ma-ha-tát đây sanh các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Nương các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mà sanh Thanh văn, Độc giác vậy.

Vì vậy nên Kiều Thi Ca! Hoặc Bồ-tát thừa, hoặc Độc giác thừa, hoặc Thanh Văn thừa, các thiện nam tử, thiện nữ nhân thấy đều đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên siêng tu học, đem vô lượng thứ tràng hoa thượng diệu cho đến đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Sở dĩ vì sao? Thanh văn, Độc giác và Bồ-tát thừa cần nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa tinh siêng tu học được đến rốt ráo.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu

Thiệm bộ, đều khiến an trụ mười thiện nghiệp đạo. Nơi ý hiểu sao? Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng? Thiên Đế Thích thưa: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật bảo: Kiền Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả kinh điển Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu thí cho người đọc tụng, hoặc chuyển thơ tả, khiến rộng lưu khắp. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước. Vì có sao? Kiền Thi Ca! Trong tạng bí mật Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu rộng nói tất cả pháp vô lậu. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân thấy đối với trong ấy đã học nay học sẽ học; hoặc có đã vào nay vào sẽ vào, Thanh văn chủng tánh Chánh tánh ly sanh, lần hồi cho đến đã chánh sẽ được quả A-la-hán, hoặc có đã vào nay vào sẽ vào Độc giác chủng tánh Chánh tánh ly sanh, lần hồi cho đến đã chánh sẽ được Độc giác Bồ-đề, hoặc có Bồ-tát chủng tánh Chánh tánh ly sanh lần hồi tu hành các hạnh Bồ-tát đã được nay được sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kiền Thi Ca! Trong tạng Bí mật Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu đã thuyết tất cả pháp vô lậu ấy là Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Hoặc nội không cho đến vô tánh tự tánh không.

Hoặc chơn như cho đến bất tư nghì giới. Hoặc đoạn giới cho đến vô vi giới. Hoặc khổ tập diệt đạo thánh đế. Hoặc bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Hoặc bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Hoặc tám giải thoát, chín định thứ lớp. Hoặc không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Hoặc Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa. Hoặc Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Hoặc năm nhãn, sáu thần thông. Hoặc Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Hoặc pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Hoặc tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Hoặc nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Hoặc vô lượng vô biên các Phật pháp khác, đều là trong đây đã thuyết tất cả pháp vô lậu.

--- o0o ---